Goarahat og Sandvikhalvøya
FINNMARK

166528- Rapport fra Pilfink hekkeprosjekt - redekasser for å øke hekkesuksess i UKL-området

Vedlegg til Rapporteringsskjema for tiltak som har mottatt støtte fra ordningen Utvalgt kulturlandskap i jordbruket – Goarahat og Sandvikhalvøya 2021

Fuglekasser sjekkes i Sandvik av ivrig jente (Foto: Sissel Goodgame)

Utarbeidet av: Nigel Goodgame

Innhold

Introduksjon 3
Personer involvert 3
Bakgrunn 4
Prosjektet 5
Observasjoner 6
Framtidige planer 6

Introduksjon

Denne rapporten omhandler redekasseprosjektet i UKL-området, som startet høsten 2021, med opphenging av redekasser på driftsbygninger og uthus på steder man vet at Pilfink hekker for å se om disse ville ta i bruk disse.

Kassene ble hengt opp som planlagt, og sjekket 3 ganger i løpet av hekkesesongen.

Resultatet av forsøket ble at kassene ble delvis tatt i bruk av andre fuglearter, i tillegg til at de sannsynligvis ble brukt av Pilfink vinteren 2021/22 som ly for vær og vind.

Etter utsetting av fuglekasser i Aigir høsten 2021
(Foto: Sissel Goodgame)

Personer involvert

Nigel Goodgame har vært hovedansvarlig for hele prosjektet. Han er en sentral person i ringmerkingsaktiviteten i Vest-Finnmark, hvor han sitter i skjeldenhetskomiteen for Norsk Ornitologisk Forening (NOF), Finnmark.

Han har fått med seg Sissel Goodgame for en del av aktivitetene. I tillegg har Anthon Sivertsen, Indre Billefjord, produsert redekassene.

På den første runden involverte Nigel også to barn og en voksen i familien for å sjekke redekasser. Dette for å teste ut hvordan dette vil fungere i kommende år, dersom han linker prosjektet opp mot skolen.

Bakgrunn

Pilfink *Passer montanus* er en fugl som er knyttet til mennesker og jordbruk. I Finnmark befinner denne fuglen seg på den nordligste grensen av sitt utbredelsesområde, men på en eller annen måte har den klart å overleve. Et av overlevelseskravene er landbruksbygninger med husdyr både for avl og fóring av avkommet.

Det som er overraskende med disse fuglene er at selv om de er frøetere, trenger de insekter for å mate ungene som en del av kostholdet.

Innen Europa er Pilfink en art i tilbakegang og i Storbritannia har denne fuglen gått tilbake med 93% siden 1970. Arten har også gått tilbake i Norge, men innenfor Goarahat og Sandvikhalvøya UKL antar man at antallet av denne fuglen har økt noe, basert på observasjoner de senere år.

Pilfinken krever vinterkosttilskudd og varme hvilesteder og steder for å holde seg trygge i lange, kalde vintre. Med en god del gamle driftsbygninger i UKL-området, gir disse et godt og trygt miljø samt at de øker avlspotensialet.

Målet var å gjennomføre et redekasseforsøk i UKL-området for å se om disse fuglene ville starte å benytte redekasser. Mens jeg bodde i Storbritannia, gjennomførte jeg et lignende prosjekt med stor suksess, så jeg ønsket å se om dette ville fungere her.

Registrerte funn av Pilfink i Porsanger i perioden 1978-2022
Kilde: Artsobservasjoner

Prosjektet

En lokal snekker tok på seg oppdraget med å bygge redekasser spesielt for Pilfink, som krever et hull på 28mm. 40 kasser ble bygget og plassert der jeg visste at disse fuglene allerede hekket.

Jeg kontaktet grunneierne for de utvalgte stedene for å få tillatelse til å henge opp redekasser, og følgende steder ble valgt:

Sted	**Antall kasser**
Sandvik 1	4
Sandvik 2	5
Sandvikveien	4
Indre Billefjord	6
Kolvik	4
Aigir	6
Anopset	5
Gåradak	7

Alle redekassene ble hengt opp på fjøsbygninger eller uthus, hvor det var tidligere observasjoner av hekkende Pilfink.

Hvert sted ble besøkt 3 ganger i løpet av hekkesesongen, og hver redekasse ble sjekket for å se om Pilfink hadde benyttet disse.

Observasjoner

Dessverre var ingen av kassene benyttet av Pilfink, men én redekasse hadde blitt brukt av kjøtttmeis hos John-Inge, og 2 kasser på Hansrudgården var også brukt av andre fuglearter; én av Kjøttmeis og én av Rødstjert. Men det var også tegn som tydet på at noen av kassene også var blitt benyttet av Pilfink, sannsynligvis om vinteren for å holde varmen under den lange, kalde årstiden.

Til å starte med var jeg litt skuffet over at disse redekassene ikke hadde blitt brukt av Pilfink, men ved nærmere undersøkelser har hver lokalitet hvor det var satt opp redekasser hatt hekkende Pilfink. Det ble et godt hekkeår, med en god del ungfugler som overlevde.

Jeg tror at årsaken til at disse fuglene ikke benyttet redekasser er at det er en god del naturlige hekkeplasser innenfor driftsbygningene, og at disse er en stor kilde til insekter når fugleeggene klekker og ungene trenger insekter.

Inspeksjon av redekasser i Anopset. Grunneier følger nøye og interessert med
(Foto: Sissel Goodgame)

Framtidige planer

Jeg vil fortsette å overvåke de utsatte redekassene på årlig basis, da det er viktig å forstå eventuelle endringer i hekkestrategien, og utviklingen av denne arten.

Lakselv, 11. oktober 2022

Nigel Goodgame (sign.)